

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА  
ИЗБЕГЛИХ И ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У  
ОПШТИНИ ВАРВАРИН  
у периоду 2009-2013.година**

**Општина Варварин**

| <b>САДРЖАЈ</b>  | <b>страна</b> |
|---|---------------|
| Увод .....  | <b>0</b>      |
| • Уводна на реч Председника општине .....   | <b>3</b>      |
| • Одлука Скупштине Општине о усвајању ЛАП .....                                       | <b>6</b>      |
| • Захвалност учесницима/цама у процесу израде ЛАП .....                               | <b>7</b>      |
| Сажетак (резиме) ЛАП .....  | <b>8</b>      |
| Поглавље 1: Општи подаци о Општини .....  | <b>9</b>      |
| Поглавље 2: Подаци о избеглим и интерно расељеним лицима у општини.....               | <b>10</b>     |
| Поглавље 3: Анализа ситуације и спорна питања избеглих и интерно расељених лица ..... | <b>11</b>     |
| Поглавље 4: Приоритетне циљне групе .....   | <b>17</b>     |
| Поглавље 5: Општи и специфични циљеви .....   | <b>17</b>     |
| Поглавље 6: Активности – Задаци за реализацију ЛАП .....                              | <b>19</b>     |
| Поглавље 7: Ресурси/буџет .....   | <b>36</b>     |
| Поглавље 8. Аранжмани за примену .....  | <b>36</b>     |
| Поглавље 9: Праћење и оцена успешности .....  | <b>38</b>     |

## Увод

### Уводна реч председника општине Варварин

Поштовани суграђани,

У нашој општини, према званичним подацима Повереништва Комесаријата за избеглице, 2,50 % наших суграђана су избегла и интерно расељена лица. Локална заједница не може да занемари потребе овако велике групе својих чланова.

У име Општинске управе општине Варварин, познатој по вековној традицији отворености за сарадњу, подршку и неговању опште хуманих вредности, желим да Вас обавестим да смо израдили *Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица* која живе на нашој територији. Локална самоуправа намерава да својим суграђанима - избеглим и интерно расељеним лицима, обезбеди могућности за што квалитетнији живот у локалној заједници. Главни правац нашег деловања, формулисан у овом документу, односи се на обезбеђење услова за локалну интеграцију, решавањем основних потреба избеглих и интерно расељених лица и њихових породица. Основни циљ локалне интеграције је обезбеђивање могућности избеглим и интерно расељеним лицима за економску и социјалну равноправност са свим осталим грађанима и за достојанствен живот у заједници.

С обзиром да примена и реализација овог Плана захтевају различите ресурсе, локална самоуправа учествује у његовом финансирању и на тај начин изражава своју решеност да унапреди квалитет живота избеглих и интерно расељених лица у општини Варварин. Изузетно је важно да ће План спроводити локални кадрови, ослањајући се на своја стручна знања и друге професионалне компетенције.

Сматрамо да је овај документ логичан наставак општег, стратешког приступа локалне самоуправе развоју општине и побољшању услова за живот грађана. Ово је само наставак досадашњих активности општине Варварин у унапређивању положаја избеглих и интерно расељених лица. У последњих пет година трајно је стамбено обезбеђено 21 породица односно 85 лица.

Након усвајања и успешно започетог процеса примене неколико кључних стратешких докумената локалне заједнице - Стратегија локалног одрживог развоја општине, Локалне стратегије социјалне политике, успешно спровођење Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица, даће допринос и даљој реализацији општих стратешких опредељења локалне самоуправе.

Посебно истичем да и овај документ јасно наглашава да је један од приоритета свих нас који управљамо овом општином да обезбедимо боље услове живота за све избегле и интерно расељене који су нашли уточиште у Варварину.

Варварин,  
јун, 2009 године

Председник општине

---

Зоран Миленковић

## Шта је Локални план акције за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица

У овом документу под процесом *локалног акционог планирања унапређења положаја избеглих<sup>1</sup> и интерно расељених лица<sup>2</sup> (ИРЛ)* подразумевамо процес доношења одлука о томе које промене значајне за живот избеглих и интерно расељених лица намеравамо да остваримо у свом локалном окружењу у току предвиђеног временског периода. Тај процес се заснива на идентификовању најбољег начина ангажовања капацитета свих социјалних актера у заједници у планирању и примени плана. *Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица* посматрамо као резултат процеса планирања или планску одлуку којом су дефинисани основни начини остваривања циљева развоја ове области живота локалне заједнице.

У оквиру овог документа, под *избеглим и интерно расељеним лицима* подразумевају се сва лица која су била изложена присилном напуштању својих домова и расељавању, због рата на простору бивших југословенских република и бомбардовања Косова и Метохије, укључујући и она лица која су у међувремену стекла статус грађана Републике Србије, али и даље имају нерешене егзистенцијалне проблеме настале у току избегличког статуса.

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица (ИРЛ) у општини Варварин, настао је као резултат учешћа у Пројекту *Подршка институцијама Владе Републике Србије које су надлежне за избегла и интерно расељена лица*. Општи циљ Пројекта је проналажење решења на нивоу државе која ће пружити подршку Влади Републике Србије да на ефикасан и одржив начин одговори на потребе избеглих и ИРЛ. Пројекат финансира Европска унија, а спроводи Међународна организација за миграције (International for Migration-IOM). Корисници Пројекта су институције Владе Републике Србије које су надлежне за избегла и интерно расељена лица: Комесаријат за избеглице Републике Србије (КИРС), Министарство за Косово и Метохију (МинКиМ) и Министарство рада и социјалне политике (МРСП), као и друга надлежна министарства, општинска повереништва за избегла и интерно расељена лица и *одабране општине*.

*Стратешки оквир* Пројекта одређен је у складу са политиком и правцима деловања дефинисаним Националном стратегијом за решавање питања избеглих и интерно расељених лица и другим националним стратешким документима од значаја за ову област<sup>3</sup>. У циљу координираног рада, коришћења научених лекција и најбољих пракси, овај Пројекат узима у обзир постојеће пројекте изградње капацитета на локалном нивоу, а нарочито оне који су у домену социјалне, економске и стамбене политике.

---

<sup>1</sup> Према Конвенцији УН о статусу избеглице (1951), **избеглица** је особа која је из основаног страха да ће бити прогоњена због своје расе, националне припадности, припадности одеђеној друштвеној групи или због политичког уверења, напустила своју државу и не може или због поменутог страха не жели да се у њу врати. Појам избеглице је Протоколом из 1967. год. проширен и на особе које су биле изложене ратним страдањима или другим облицима насиља и зато одлучиле или биле принуђене да напусте своју државу. (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee> )

<sup>2</sup> **Интерно расељене особе** су оне које су биле присиљенедна напусте своје домове, али су остале у границама своје државе. Разлози због којих су били присиљени да напусте своје домове могу бити различити: рат, насиље, угрожавање људских права, политички прогон или природне катастрофе (земљотрес, поплава и сл.). Зато што се налазе у границама своје земље, могућности њихове међународне заштите су ограничене. Иако их, за разлику од избеглица, не штити Специјална конвенција УН, и даље их штите национални закони, међународно хуманитарно право и међународни правни акти у области људских права. ([http://www.articleword.org/index.php/Displaced\\_person](http://www.articleword.org/index.php/Displaced_person) )

<sup>3</sup> Детаље о осталим националним документима Погледатри у Поглављу: Анализа ситуације и закључци

Креирање и спровођење локалних акционих планова за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица овде се третира као део ширег механизма смањења сиромаштва и социјалне искључености осетљивих друштвених група.

Локални план акције за унапредјење положаја избеглица и ИРЛ доноси се на период од 5 година, са детаљном разрадом активности за 2009 и 2010 годину.

Процес израде Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Варварин, заснивао се на интерактивном приступу чије су основне методолошке карактеристике да је:

- Локални – спроведен је у локалној заједници и уважава локалне специфичности;
- Партиципативан – укључио је различите битне актере процеса друштвено организоване подршке избеглим и интерно расељеним у локалној заједници;
- Утемељен на реалним околностима, расположивим ресурсима и потребама унапређења положаја избеглих и интерно расељених;
- Прилагођен ситуацији у локалној заједници, актерима и позитивној промени којој се тежи;
- Користи савремене методе планирања и анализе свих важних елемената потребних за доношење одлука;
- Подстиче одговоран однос различитих друштвених актера у локалној заједници.

За потребе процеса, прикупљање и анализу основних податка о положају и потребама избеглих и интерно расељених лица у општини Варварин, коришћени су следећи извори: резултати интервјуа са потенцијалним корисницима/цама и састанака са локалним актерима, статистички подаци, различити извештаји и документи, подаци Комесаријата за избеглице Републике Србије, Општинског повереништва за избеглице, Црвеног крста, невладиних организација итд. Процес израде Плана спроведен је у периоду април-јули 2009. год.

На основу члана 37. Статута Општине Варварин ( "Сл. лист општине Варварин, бр. 9/08 ),

Скупштина општине Варварин на Седмој седници одржаној дана 11.09.2009. године, донела је

**О Д Л У К У**  
**о усвајању Локалног акционог плана за унапређење**  
**положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Варварин**

**Члан 1.**

Усваја се Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Варварин.

**Члан 2.**

Одлуку објавити у "Службеном листу општине Варварин".

**Број: 561-3/09**

**У Варварину дана, 11.09.2009. године**

**СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ВАРВАРИН**

**ПРЕДСЕДНИК**  
**Мирко Томић**

## **Захвалност учесницима/цама у процесу локалног акционог планирања**

У циљу израде Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Варварин формирана је Општинска радна група коју чине представници/це: локалне самоуправе као носиоца процеса и формалног доносиоца овог документа, укључујући и Повереништво за избеглице; институције система које се на локалном нивоу баве питањима избеглих и интерно расељених; организација које делују у локалној заједници и Комесаријата за избеглице Републике Србије .

Улога Општинске радне групе је да:

- Унапреди сопствене капацитете за планирање кроз одговарајуће обуке организоване од стране ИОМ-а;
- Обезбеди потребне податке непосредно од циљних група и социјалних актера у систему подршке избеглим и интерно расељеним;
- Размењује информације и учествује на састанцима од значаја за процес планирања;
- Примењује усвојене методе планирања током процеса планирања;
- Дефинише циљеве, правце развоја и сарађује са различитим релевантним локалним и републичким актерима;
- Планира праћење и оцењивање успешности примене локалног акционог плана;
- Ради на писању завршног документа;
- Иницира јавну расправу о нацрту документа и допринесе да финална верзија буде предложена Скупштини Општине на усвајање.

Чланови/ице Општинске радне групе су:

1. Љубивоје Чапаковић, повереник за избеглице, председник,
2. Милановић Тања ,представник општинске управе , члан,
3. Иванка Миленковић ,представник Центра за социјални рад, члан,
4. Владан Весић ,представник ЈП дирекције за урбанизам и изградњу општине Варварин, члан,
5. Љубиша Обрадовић ,представник Црвеног Крста Варварин члан,
6. Мирослав Мирчић ,представник општинске управе,члан,
7. Радмило Дедовић , координатор из Комесаријата за избеглице Републике Србије, представник надлежне републичке институције.

Захваљујемо се свим члановима/ицама Општинске радне групе на учешћу у процесу планирања.

Остали актери укључени у сам процес локалног акционог планирања су били представници/це различитих институција, организација и група, укључујући и групе потенцијалних корисника/ца који су повремено учествовали у консултативном процесу. Посебну захвалност изражавамо Комесаријату за избеглице Републике Србије и ИОМ пројектном тиму.

## Сажетак (Резиме)

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Варварин (2009-2013) је документ који изражава дугорочна опредељења локалне самоуправе да побољша услове живота и могућности за интеграцију избеглих и интерно расељених у локалну заједницу. Овај План је заснован на свеобухватној анализи ситуације релевантне за унапређење положаја избеглих и интерно расељених. Овај План је усмерен на све особе у општини Варварин које су биле изложене присилним миграцијама и егзистенцијалним потешкоћама које то ствара, а бораве на територији општине Варварин. Према званичним подацима, број интерно расељених лица у општини је 205, а избеглих лица је 169.

*Општи циљ* Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица је: Побољшан социјално-материјални положај избеглих и интерно расељених лица у општини Варварин путем систематских и одрживих програма за унапређење њихове интеграције у локалну заједницу.

*Специфични циљеви* овог плана су:

1) У периоду од 2009. до краја 2012. год. трајно решити стамбено питање за најмање 20 породица избеглих и интерно расељених лица које имају започет, недовршен стамбени објекат или купљен објекат а који је неуслован, доделом бесповратних грађевинских грантова:

- До краја 2009. год. – најмање 8 грађевинских грантова за 8 породица;
- У току 2010. год. - најмање 6 грађевинских грантова за 6 породица;
- У току 2011. год. - најмање 3 грађевинска гранта за 3 породица;
- У току 2012. год. - најмање 3 грађевинска гранта за 3 породица.

2) У периоду од 2009. до краја 2013. год. трајно решити стамбено питање за најмање 10 породица избеглих и интерно расељених лица, откупом најмање 10 одговарајућих сеоских домаћинстава:

- У периоду 2009-2010. год. – најмање 5 сеоских домаћинстава за 5 породица;
- У току 2011-2013.год. - најмање 5 сеоских домаћинстава за 5 породица;

3) У периоду од 2010. до 2013. год. побољшати могућности за запошљавање радно способних избеглих и интерно расељених лица у локалној заједници реализацијом 2 циклуса доквалификације/преквалификације за најмање 20 особа:

- У току 2010. год. – 1 циклус за најмање 5 особа;
- У току 2011. год. - 1 циклус за најмање 5 особа.
- У току 2012 год. - 1 циклус за најмање 5 особа
- У току 2013. год. - 1 циклус за најмање 5 особа

Процењује се да ће за реализацију Локалног плана у периоду 2009-2013. год. бити укупно потребно да се издвоји око 15.000 ЕУР из локалног буџета, што представља око 20% укупне цене реализације Плана у овом периоду. Осталих 80% је планирано да се обезбеди из донаторских средстава и других извора.

Локални план, као свој саставни део има планиране аранжмане за имплементацију и за праћењење (мониторинг) и оцењивање успешности (евалуацију) активности.



## Поглавље 1. Основни подаци о општини Варварин

Општина Варварин се налази у централном делу Србије и простире се на површини од 249 км<sup>2</sup>, што је сврстава у ред мањих општина у Републици. Варварин је у саставу Расинског управног округа, а удео становништва општине у укупном броју становника Расинског округа је 7,7 посто. Граничи се са општинама Крушевац, Ћићевац, Параћин, Јагодина, Рековац и Трстеник. Територија општине је у близини путног и железничког коридора, који пролази кроз суседну општину Ћићевац на удаљености од 5 км. Општина Варварин је изузетно руралног карактера. Територија општине се дели на два дела, равничарског који се налази око реке Велике Мораве и брдско планиског краја. Варварин има 21 насељено место односно 21 месну заједницу.

Према подацима Републичког завода за статистику на територији општине Варварин живи 20.122 становника. Природан прираштај становништва је негативан а његова вредност је 2004 година износила -9,00.

У укупној популацији Варварина, најбројнији су Срби – 98%, затим Роми, Црногорци, Југословени, Македонци. Старосна структура становништва је релативно неповољна – висок је проценат становништва старог 60 и више година, а просечна старост је становништва у општини је 43,4 година. По задњем попису из 2002 године на основу полне поделе, проценат мушкараца је 49,1 а жена 50,9. Када је у питању образовна структура, доминира становништво са средњом школом и основном школом, а вишеструко је мањи број оних са вишим и високим образовањем. Број жена са средњом, вишом школом и факултетом, нижи је од броја мушкараца са истим нивоом образовања.

Најзначајније привредне гране на територији општине Варварин су: пољопривреда /фарма свиња, фабрика сточне хране, хладњача за откуп и прераду воћа и поврћа/ металопрерађивачка, дрвопрерађивачка, текстилна индустрија и грађевинарство. У оквиру области услуга, најактивнији део представља сектор трговине. У последњих 15 година запажен је растући тренд у сектору приватног предузетништва и све већи значај малих и средњих предузећа. У малим и средњим предузећима је и највећи број запослених у општини где доминира прерада дрвета, израда намештаја, PVC столарије, израда бетонских елемената и друго. Општина Варварин је богато пољопривредно подручје, на коме пољопривредно земљиште заузима 70 % територије, а скоро 60 % становништва бави се овом делатношћу.

Укупна запосленост је на нивоу републичког просека. И поред спровођења активних мера запошљавања, у Варварину је релативно висока незапосленост, као што то илуструје Табела 1. Један од проблема у области запошљавања представља висок удео незапослених без квалификација (I и II степен стручне спреме).

Табела 1: Незапосленост у општини Варварин- фебруар 2009.<sup>4</sup>

Степен стручне спреме

|              | I   | II  | III | IV  | VI-1 | IV-2 | VI-2 | VII-1 | VII-2 | VIII | УКУПНО |
|--------------|-----|-----|-----|-----|------|------|------|-------|-------|------|--------|
| Свега        | 577 | 125 | 354 | 418 | 6    | 57   | /    | 18    | /     | /    | 1555   |
| Од тога жене | 294 | 62  | 135 | 257 | 4    | 31   | /    | 9     | /     | /    | 792    |

<sup>4</sup> Национална служба за запошљавање – Филијала Крушевац-испостава Варварин

Табела 2:Значајни социо-економски показатељи у општини Варварин

|   |             |
|---|-------------|
| Народни доходак по становнику у 2006. год.              | 53.550 дин. |
| Друштвени производ по становнику у 2006. год.           | 72.600 дин. |
| Материјално обезбеђење породица (МОП) у 2008. год.      |             |
| Укупан број корисника у оквиру породица                 | 268         |
| Укупан број корисника деце                              | 130         |
| Једнократне новчане помоћи у 2008. год.                 |             |
| Укупно исплаћених једнократних помоћи                   | 348         |
| Укупан број лица која су обухваћена једнократном помоћи | 521         |
| Укупан број деце која су обухваћена једнократном помоћи | 11          |
| Родитељски додатак у 2008. год.                         |             |
| Укупан број корисника                                   | 249         |
| Дечји додатак у 2008. год.                              |             |
| Број породица корисника                                 | 751         |
| Број деце корисника                                     | 1.200       |

У области *јавних финансија* (приходи и расходи буџета локалне самоуправе), у последњих пет година запажа се тренд пораста прихода и расхода и промена у структури расхода. Око 40% буџетских расхода је у области инвестиција. Према плановима за 2009. год. буџет општине Варварин би требало да износи 245.000.000 дин. Од тог износа за све врсте давања у области социјалне политике планира се 3.000.000 дин. (7,35 % укупног буџета). У оквиру локалног буџета биће издвојена и посебна средства намењена реализацији Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у 2009. год.

## Поглавље 2. Подаци о избеглим и интерно расељеним лицима у општини ВАРВАРИН

Према подацима Повереништва за избегла и интерно-расељена лица , на територији општине Варварин укупно је регистровано и борави 205 интерно расељених лица са простора Косова и Метохије и 169 избеглих лица са простора БиХ и Хрватске. У обе популационе групе 52% чине жене. Највећи избеглички талас из бивших република СФРЈ, а нарочито из БиХ и Хрватске, забележен је 1992. године као и у периоду август-октобар 1995. год., а највише интерно расељених лица регистровано је у периоду јун-август 1999. год.

1992. године на територији општине Варварин је избегло или прогнано преко 600 људи. После кретања по Србији и мењања дестинација ,боравиште и статус избеглог лица је остварило 227 особа.

1995. године после „Олује,,у Хрватској на територији општине Варварин се нашло преко 450 људи већином из околине око Книна ,Глине,Петриње и Карловца. До краја 1996. године статус прогнаног и избеглог лица у повереништву Варварин

је остварило 317 особа.Уједно је 81 лице са оствареним избегличким статусом у другим општинама у Србији нашло боравиште у општини Варварин

1999. године са Косова је у општини Варварин привремено боравак нашло 250 лица а остало је са статусом интерно расељеног лица 208.

До 2003. године на територији општине је постојао један већи колективан центар који је по формирању био и прихватни центар за збрињавање избеглица. Поред овог постојали су и 18 мањих КЦ од којих су неки и сада у функцији.

Из података о пријави-одјави расељених и избеглих закључује се да постоји тенденција смањења броја избеглих и ИРЛ.

Од 1996-2008. године после ревизија и пописа службено је укинут избеглички статус за лица која су се вратила у места претходног пребивалишта у Хрватској и БиХ. Задњих година после добијања српског држављанства на захтев ових лица престало им је својство избеглица ради решавања пребивалишта у Србији.

Лица којима је укинут избеглички статус добила су пребивалиште у општини Варварин, али и даље су без имовине, кућа и прихода, а један део њих је без решеног здравственог осигурања.

Више од 15 породица интерно расељених лица примају МОП или су примали једнократне новчане помоћи преко Центра за социјални рад, а један мањи број ових особа живи испод границе социјалног минимума.

### Поглавље 3. Анализа ситуације и закључци

Анализа контекста или радног окружења је обухватила четири врсте квалитативних анализа: Анализу или Преглед документације о ширем радном окружењу, Анализу стања (SWOT), Анализу заинтересованих страна и Анализу проблема.

**Анализа** или **Преглед документације** о радном окружењу обухватила је неколико кључних националних стратешких докуманата релевантних за ову област, актуелни законски оквир који регулише питања избеглих лица у Републици Србији, стратешка документа општине Варварин и реализоване и актуелне пројекте и програме намењене избеглим и ИРЛ у општини.

Национални стратешки документи од значаја за питања избеглих и интерно расељених лица су:

- Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (2002);
- Стратегија за смањење сиромаштва (2003);
- Национална стратегија одрживог развоја (2008);
- Национална стратегија привредног развоја Републике Србије 2006-2012;
- Национална стратегија запошљавања 2005-2010;
- Стратегија регионалног развоја 2007-2012;
- Стратегија развоја пољопривреде;
- Стратегија развоја социјалне заштите;
- Национални план акције за децу.

Актуелни законски оквир за питања избеглица је Закон о избеглицама<sup>5</sup>. С обзиром на уочену потребу да тај Закон боље прати актуелне потребе и питања избеглица, сачињен је Предлог Закона о изменама и допунама Закона о избеглицама, али он још није усвојен, као и Закон о азилу и преласку државне границе.

Локална стратешка документа значајна за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Варварин је Стратегија локалног одрживог развоја општине Варварин.

*Стратегија локалног одрживог развоја општине Варварин* обухвата делимично избегла и интерно расељена лица као популацију која, с једне стране, представља значајан развојни потенцијал општине, а с друге стране је и корисник

<sup>5</sup> „Службени гласник РС“, бр. 18/92; „Службени лист СРЈ“, бр. 42/2002; „Службени гласник РС“, бр. 45/2002

различитих развојних програма и фондова у области привреде и пољопривреде. У том смислу у овом Плану је делимично анализирана структура избеглих и интерно расељених у општини Варварин.

*Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица*, представља документ који даље разрађује и специфично се бави интеграцијом ове популације у локалну заједницу и усклађен је са Стратешким планом локалног економског развоја општине Варварин.

У последњих пет година у општини Варварин је реализован пројекат за трајну интеграцију избегличких породица. Средствама донатора, СО-е Варварин и комесаријата за избеглице по принципу самоградње изграђено је избегличко насеље „Расадник“, са 9 дуплих кућа за 18 породица.

*Најважнији закључци* Анализе документације су следећи:

- Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (2002) дефинише основне правце деловања – обезбеђивање услова за повратак и обезбеђивање услова за локалну интеграцију, што је потпуно у складу са међународно прихваћеним циљевима за решавање положаја ове групе грађана.
- Остале наведене националне стратегије пружају основу и дају смернице за развијање мера и акција у области локалне интеграције избеглих и интерно расељених лица којима се може допринети унапређењу њиховог животног стандарда и укупног друштвеног положаја.
- Локална стратешка документа општине указују на проблем избеглих и интерно-расељених лица у општини Варварин као и начин њихове интеграције у локалну заједницу.
- Програми и пројекти за избегле и ИРЛ који су до сада реализовани, као и они који су у току, бавили су се решавањем следећих питања: становање, економско оснаживање, лична документација, спајање раздвојених породица и социјално-правна подршка. Ови програми и пројекти дају директиве и за будући рад на унапређењу положаја избеглих и интерно расељених лица.

**Анализа стања**<sup>6</sup> у локалној заједници по питањима унапређења положаја избеглих и интерно расељених лица извршена је кроз идентификовање досадашњих активности и резултата у овом домену и сагледавање позитивних капацитета и слабости локалне заједнице, као и могућности и препрека са којима се суочава у свом радном окружењу. Анализа је урађена коришћењем SWOT технике.

|   |   |   |
|---|---|---|
| У<br>Н<br>У<br>Т<br>Р<br>А<br>Ш<br>Њ<br>Е | <p style="text-align: center;"><u>Снаге</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <u>Подршка општинске управе</u> (председник општине, општинско веће, начелник општинске управе...)</li> <li>• <u>Стручност чланова Радне групе у различитим областима од значаја за циљну групу</u></li> <li>• Помоћ предузећа и установа</li> <li>• <u>Усвојени: Стратешки план ЛЕР-а,</u></li> <li>• Развијеност инфраструктуре</li> <li>• Разуђеност територије</li> <li>• Заинтересованост и укључивање циљне групе у решавање проблема</li> <li>• Постојање ажурних база о избеглим и ИРЛ</li> <li>• Помоћ малих и средњих предузећа (запошљавање, материјална, у натури, финансијска помоћ)</li> </ul> | <p style="text-align: center;"><u>Слабости</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <u>Недостатак повезаности између база различитих институција</u></li> <li>• Незаинтересованост појединих локалних институција и експозитура репуб. институција које се баве проблематиком избеглих и ИРЛ</li> <li>• Нерешени имовинско-правни односи у локалној заједници</li> <li>• Непостојање локација предвиђених за изградњу објеката намењених овим групама</li> <li>• Висока стопа незапослености у локалној заједници</li> <li>• Ограничени финансијски фондови локалне самоуправе</li> <li>• <u>Нема наменског издвајања средстава у буџету општине за финансирање питања избеглих и ИРЛ</u></li> <li>• Недовољна ангажованост стручних лица у пружању подршке породицама</li> <li>• <u>Недовољно развијена сарадње јавног и приватног сектора</u></li> <li>• Недовољна информисаност шире локалне јавности о питањима избеглих и ИРЛ</li> </ul> |
| С<br>П<br>О<br>Љ<br>А<br>Ш<br>Њ<br>Е      | <p style="text-align: center;"><u>Могућности</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <u>Постојање политичког консензуса за решавање проблема избеглица и ИРЛ на националном нивоу</u></li> <li>• Постојање Националне стратегије за решавање проблема избеглица и других релевантних националних стратегија</li> <li>• <u>Активности и програми КИРС-а</u></li> <li>• <u>Пристап ССП-у (ИПА фондови)</u></li> <li>• Реформе у социјалној заштити, образовању, запошљавању</li> <li>• Постојање планова и програма НСЗ (нарочито за samozапосљавање)</li> </ul>   | <p style="text-align: center;"><u>Препреке</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <u>Непостојање законске регулативе која ваљано третира питања избеглих и ИРЛ</u></li> <li>• Непостојање републичких прописа око решавања имовинско-правних односа (денационализација)</li> <li>• Нерасполагање сопственом имовином од стране локалне самоуправе</li> <li>• <u>Непостојање интерресорне групе на националном нивоу која се бави питањима избеглих и ИРЛ</u></li> <li>• <u>Смањење донаторских фондова намењених избеглим и ИРЛ</u></li> <li>• Питање избеглих и ИРЛ није у фокусу шире јавности</li> </ul>   |

<sup>6</sup> SWOT анализа

*Најважнији закључци ове анализе су:*

- Локална заједница има значајне капацитете за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица. *Главне снаге* локалне заједнице релевантне за питања ове популације су: политичка воља и подршка општинске власти, стратешки приступ развоју општине у различитим областима и стручност и посвећеност Радне групе за планирање. У даљем раду требало би *побољшати* следеће капацитете локалне заједнице: повезаност између база података различитих институција, сарадњу јавног и приватног сектора и планирање наменских средстава у буџету локалне самоуправе за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица.
- Најзначајније спољашње *могућности*, које из ширег друштвеног окружења делују на питања избеглих и интерно расељених у локлавној средини су: политички консензус на националном нивоу за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица, активности и програми КИРС-а, приступ ИПА фондовима. Као важне *препреке* из спољашњег окружења које би требало узети у обзир у процесу даљег планирања, идентификоване су следеће: актуелна законска регулатива која не третира питања избеглих и интерно расељених на одговарајући начин, смањење донаторских фондова намењених овим питањима и непостојање интер-ресорног приступа овим питањима на националном нивоу.

**Анализом заинтересованих страна** идентификоване су кључне заинтересоване стране за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Варварин, које су диференциране на крајње кориснике/це услуга (различите групе избеглих и интерно расељених лица) и кључне партнере локалној самоуправи у развијању и примени мера и програма.

**Крајњи корисници/це** Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица су:

*Избегли и интерно расељени у приватном смештају који немају трајно решено стамбено питање* – У приватном смештају има око 30 особа које живе испод границе сиромаштва, 20 интерно расељених прима месечну новчану надокнаду. Око 10 особа ради у државним и јавним предузећима, а међу њима већина нема решено стамбено питање.

*Избегли и интерно расељени који немају средстава да заврше започету стамбену изградњу* – досадашњим програмима и пројектима идентификовано је –15 објеката у различитим фазама изградње<sup>7</sup>. У овој години (2009.) од стране Интерсос-а биће додељивани грађевински грантови, што говори о великој потреби да се овај програм спроводи.

*Вишечлане и вишегенерацијске породице избеглих и интерно расељених лица* – Оваква породична структура је карактеристична за интерно расељена лица. У питању су породице које имају пет и више чланова. Ове породице су до сада углавном биле корисници различитих програма у којима су управо из разлога њихове бројности имали предност. Међутим, још увек постоји значајан број породица које нису решиле своје стамбено и друга питања.

*Породице избеглих и интерно расељених чији је члан/ови ОСИ, хронично болесна особа и/или дете са сметњама у развоју* – Ове породице су укључене у локална удружења/НВО особа са инвалидитетом и/или родитеља деце са сметњама у развоју и корисници су свих програма које ова удружења/НВО спроводе. Међутим, та врста подршке је релативно скромна и постоји потреба да се овој групи додатно помогне кроз различите активности овог Локалног плана.

---

<sup>7</sup> У питању су породичне куће до 100m<sup>2</sup>, под првом плочом и доградња купљених сеоских старих кућа.

*Породице погинулих, киднапованих и несталих на Косову и Метохији* – Повереништво у Варварину нема података, али је реално да таквих породица има, јер нису сви пријавили да је неко из породице погинуо, киднапован или нестало.

Суочени су са свим проблемима које имају остали интерно расељени, али је њихова психосоцијална ситуација сложенија и тежа него код других интерно расељених лица.

*Самохране родитељи* – Укупно има 8 самохраних родитеља који су поред самосталне бриге о деци, суочени са економским и стамбеним проблемима. У укупном броју доминирају самохране мајке са једним и више деце.

*Незапослени, радно способни избегли и интерно расељени без квалификација које одговарају потребама локалне привреде* – Нема званичне евиденције ових особа, јер ниједна институција, па ни Националне служба за запошљавање, не води посебну евиденцију ових лица. Према сазнањима и проценама Повереништва, преко 60% избеглих и интерно расељених лица су радно способни, а од тог процента око 40% су активни тражиоци посла. Значајан проблем представља чињеница да многи не владају модерним знањима и вештинама потребним за рад у савременом привредном и друштвеном окружењу.

**Кључни партнери** у локалној самоуправи су:

*Општинска управа*, која обезбеђује општи оквир, локалну регулативу и услове за реализацију подршке избеглим и интерно расељеним лицима у локалној заједници. У оквиру општинске управе, Канцеларија за локални економски развој припрема, спроводи и координира: развојне фондове за подстицање локалне економије; различите програме развоја пољопривреде и села и привлачења инвестиција; развија програме обуке у поступку оснивања предузећа, радњи и пословних удружења и прати и анализира кретања у области привреде.

*Повереништво за избеглице*, који врши поверене послове, у оквиру своје основне делатности и координације различитих програма на локалном нивоу пружа обухватну подршку избеглим и интерно расељеним лицима кроз различите програме и индивидуалну помоћ.

*Дирекција за урбанизам и изградњу* у оквиру своје основне делатности, као и програмима и пројектима директно намењеним стамбеној изградњи за избегла и интерно расељена лица, омогућава решавање овог питања у локалној заједници.

*Центар за социјални рад* организује и спроводи различите услуге социјалне заштите у локалној заједници и пружа друге врсте законом предвиђене подршке избеглим и интерно расељеним у остваривању социјалних права.

*Црвени Крст*, кроз своју основну делатност и програме као што је додела пакета основних намирница или служба трагања, пружа подршку овој циљној групи.

*Национална служба за запошљавање* – кроз своје програме samozapošljavanja и запошљавања, даје одређене приоритете избеглим и интерно расељеним лицима.

*Образовне институције* (основне и средња школа). Поред укључивања у образовни систем под једнаким условима као и за све друге ученике/полазнике, ове институције, у складу са могућностима обезбеђују и додатне повластице за посебно рањиве групе избеглих и интерно расељених – бесплатни уџбеници, бесплатне екскурзије и сл. Такође, образовне институције сарађују у свим другим програмима намењеним овој циљној групи.

*Здравствене институције* – Дом здравља пружа различите услуге из свог домена рада и сарађује са другим институцијама у програмима намењеним избеглим и интерно расељеним лицима.

*Међународне организације, укључујући и стране НВО* – УНХЦР и његови партнери – Интерсос, и друге, имплементирају различите програме.

*КИРС* (Комесаријат за избеглице Републике Србије), чија се улога огледа у координацији различитих програма за избегле и интерно расељене, преко мреже повереника и кроз сарадњу са локалном самоуправом.

*Министарство рада и социјалне политике* које кроз систем социјалне заштите обезбеђује остваривање свих законом предвиђених права у овој области за интерно расељена лица и за избегле.

**Анализа проблема** је показала да су главни проблеми избеглих и интерно расељених лица у општини:

*Нерешено стамбено питање.* Са овим проблемом се суочавају и избегли и интерно расељени који станују приватно јер су они бројни и суочени са проблемом плаћања закупа станова и режијских трошкова. Да би умањили те трошкове, често станују у неадекватним условима и у недовршеним стамбеним објектима.

*Незапосленост и материјално сиромаштво.* Генерално висока стопа незапослености у локалној заједници и недостатак радних места, условљавају високу незапосленост избеглих и интерно расељених. Већина избеглих и интерно расељених баве се привременим и повременим пословима који нису регистровани и другим облицима стицања зараде у сивој економији. Проблему незапослености додатно доприноси и незаинтересованост једног дела интерно расељених лица за активно тражење посла, јер примају месечну новчану надокнаду за лица која су радила у друштвеним предузећима на КиМ. Иако је ова надокнада скромна, они који је примају, не желе да је изгубе, јер им улива минимум социјалне сигурности.

*Неодговарајућа образовна и квалификациона структура у односу на потребе локалне привреде.* Међу избеглим и интерно расељеним лицима доминирају особе са основном школом и III и IV степеном стручности. Додатни проблем представља што образовни профили за које су ове особе стекле квалификацију често не одговарају потребама развоја привреде и других делатности у Варварину. Један аспект овог проблема представља и чињеница да део младих из породица интерно расељених, напушта територију у току или на крају основне школе и не стиче било какво занимање.

*Отежано располагање сопственом имовином у земљама и/или местима порекла.* Овај проблем се манифестује на локалном нивоу, али његово решавање је везано за националне институције и сарадњу Србије са бившим републикама СФРЈ.

### **Општи закључци анализе**

- Локална заједница и локална самоуправа имају различите капацитете за бављење унапређењем положаја избеглих и интерно расељених лица, као што су: људски ресурси, одговарајућа развојна документа и стратешки приступ развоју општине, институционализоване организационе целине општинске управе чији је мандат унапређење развојних процеса у општини и различите механизме за подстицање развоја (локални фондови, јавни конкурси итд.).  
*Потребно је ове већ постојеће механизме и структуре и њихове активности повезати са унапређењем положаја избеглих и интерно расељених.*
- Избегли и интерно расељени су врло хетерогена група са разноврсним потребама. Иако постоје одређена удружења/НВО избеглих и интерно расељених, она нису у могућности да без додатне подршке и планског приступа у локалној заједници нађу одговарајућа решења за ову бројну групу.  
*Неопходно је да се издвоје приоритети на које ће овај локални план покушати да одговори, као и да се подстиче активизам и конструктивна сарадња самих корисничких група у процесу реализације Плана.*
- У општини Варварин је идентификован значајан број локалних актера, као и актера из ширег окружења који могу да буду укључени у процес унапређења положаја избеглих и интерно расељених лица.



*Потребно је процес планирања засновати на партнерској сарадњи актера, подстицању транспарентности њиховог рада и подели одговорности.*

- Озбиљност и обим проблема са којима се суочава популација избеглих и интерно расељених намеће плански и фазни приступ њиховом решавању. Ово се нарочито односи на проблем становања који захтева значајне ресурсе.

*Неопходно је планирати решавање ових проблема кроз потуну усклађеност програмских и финансијских аспеката плана и уз систематско издвајање дела средстава из локалног буџета и планирање начина за прикупљање средстава кроз различите нове пројекте или привлачење већ постојећих донаторских и кредиторских пројеката.*

- Решавање питања положаја избеглих и интерно расељених лица је неопходно још од процеса планирања повезати са општим, већ дефинисаним развојним трендовима општине.

*У том смислу, овај Локални план би требало да основне елементе социјалне интеграције избеглих и интерно расељених лица – становање, стицање одговарајуће квалификације, побољшање могућности за запошљавање, повеже са опредељенима у просторном уређењу општине, развоју привреде и других делатности.*

- У процесу израде Локалног плана неопходно је узети у обзир, с једне стране, реално постојеће локалне ресурсе и чињеницу да су избегла и интерно расељена лица једна од бројних друштвено рањивих група, а с друге стране, уважити оне њихове потребе и проблеме који су специфични резултат избеглиштва и расељеништва.

## **Поглавље 4. Приоритетне групе**

*Критеријуми за избор приоритетних група оквиру Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Варварин су следећи:*

- Егзистенцијална и стамбена угроженост циљне групе;
- Бројност циљне групе погођене одређеним проблемом;
- Хитност решавања проблема;
- Досадашњи ниво обухвата лица и група организованом друштвеном подршком;
- Истовремена погођеност циљне групе већим бројем проблема;
- Мандат и одговорност локалне самоуправе у односу на проблем.

*Приоритетне групе у оквиру Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Варварин су:*

1. Становници нерегистровног колективног центра (КЦ);
2. Избегли и интерно расељени у приватном смештају који немају трајно решено стамбено питање, укључујући и оне који су започели индивидуалну стамбену изградњу;
3. Незапослени, радно способни избегли и интерно расељени, без одговарајуће квалификације;
4. Посебно рањиве групе у оквиру претходних приоритета (1-3):
  - Самохрани родитељи;
  - Жене;

- Породице чији је члан/ови ОСИ, хронично болесна особа и/или дете са сметњама у развоју;
- Вишечлане и вишегенерацијске породице;
- Породице погинулих, киднапованих и несталих на Косову и Метохији;
- Роми.

## **Поглавље 5. Општи и специфични циљеви**

### *Општи циљ:*

Побољшан социјално-материјални положај избеглих и интерно расељених лица у општини Варварин путем систематских и одрживих програма за унапређење њихове интеграције у локалну заједницу.

### *Специфични циљеви:*

1. У периоду од 2009. до краја 2012. год. трајно решити стамбено питање за најмање 20 породица избеглих и интерно расељених лица које имају започет, недовршен стамбени објекат, доделом бесповратних грађевинских грантова:

- До краја 2009. год. – најмање 8 грађевинских грантова за 8 породица;
- У току 2010. год. - најмање 6 грађевинских грантова за 6 породица;
- У току 2011. год. - најмање 3 грађевинских грантова за 3 породица;
- У току 2012. год. - најмање 3 грађевинских грантова за 3 породица.

2. У периоду од 2009. до краја 2013. год. трајно решити стамбено питање за најмање 10 породица избеглих и интерно расељених лица, откупом најмање 10 одговарајућих сеоских домаћинстава:

- У периоду 2009-2010.год. – најмање 5 сеоских домаћинстава за 5 породица;
- У периоду 2011-2013.год. - најмање 5 сеоских домаћинстава за 5 породица;

3. У периоду од 2010. до 2013. год. побољшати могућности за запошљавање радно способних избеглих и интерно расељених лица у локалној заједници реализацијом 4 циклуса доквалификације/преквалификације за најмање 20 особа:

- У току 2010. год. – 1 циклус за најмање 5 особа;
- У току 2011. год. - 1 циклус за најмање 5 особа;
- У току 2012. год. - 1 циклус за најмање 5 особа,
- У току 2013. год. - 1 циклус за најмање 5 особа,

**Поглавље 6.**  
**Активности – задаци за реализацију ЛАП**

**ТАБЕЛА ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА**

| <b>Специфични циљ 1:</b> У периоду од 2009. до краја 2012. год. трајно решити стамбено питање за најмање 20 породица избеглих и интерно расељених лица које имају започет, недовршен стамбени објекат, доделом бесповратних грађевинских грантова:   |                              |   |  |                               |               |   |  |
|--|------------------------------|---|--|-------------------------------|---------------|---|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• До краја 2009. год. – најмање 8 грађевинских грантова за 8 породица;</li> <li>• У току 2010. год. - најмање 6 грађевинских грантова за 6 породица;</li> <li>• У току 2011. год. - најмање 3 грађевинских грантова за 3 породица;</li> <li>• У току 2012. год. - најмање 3 грађевинских грантова за 3 породица.</li> </ul> |                              |   |  |                               |               |   |  |
| Активност  | Период реализације (од – до) | Очекивани резултат                                  | Индикатор(и)   | Потребни ресурси              |               | Носилац активности                                | Партнер/и у реализацији  |
|  |                              |   |  | Буџет ЛС и други лок. ресурси | Остали извори |   |  |
| <b>2009. год.</b>  |                              |   |  |                               |               |   |  |
| 1.1. Формирање општинске комисије за побољшање услова становања (састављене од представника сва три сектора) и доношење Правилника о раду  | Јули - септембар 2009.       | Формирана Комисија. Изражен Правилник.              | Број и структура чланова Комисије.                               | Људски ресурси                | -             | Повереништво                                      | Општинска управа, Одсек за урбанизам, Дирекција за изградњу        |
| 1.2. Дефинисање критеријума за доделу грантова и реализовање конкурса  | Јули - септембар 2009.       | Дефинисани критеријуми. Реализован конкурс.         | Број и врста критеријума, Број и структура пријављених кандидата | Људски ресурси                | -             | Општинска комисија, Повереништво                  | УНХЦР, КИРС, Интерсос  |
| 1.3. Организовање локалне медијске кампање   | Јули - септембар 2009.       | Спроведена обухватна кмапања преко локалних медија. | Број и врста медијских догађаја и садржаја у кампањи             | 20.000                        | -             | Одсек протокола, Повереник, Локалне медијске куће | Црвени крст, Центар за социјални рад, Служба МЗ                    |
| 1.4. Израда базе података о пријављеним кандидатима  | Јули - септембар 2009.       | Израђена обухватна база података                    | Број кандидата у бази, Број и структура података о кандидатима   | 15.000                        | -             | Повереништво, Црвени крст                         | Служба непокретности Варварин Центар за социјални рад, КИРС, УНХЦР |

|   |                         |   |  |                |                    |  |   |
|---|-------------------------|---|--|----------------|--------------------|--|---|
| 1.5. Избор кандидата за доделу грантова   | Јули - септембар 2009.  | Одабрано најмање 8 корисника (породица)   | Број одабраних корисника, Структура корисничких породица   | Људски ресурси | -                  | Општинска комисија   | КИРС, ИОМ, УНХЦР,Интерсос   |
| 1.6. Расписивање тендера за набавку грађевинског материјала и избор испоручиоца | Септембар-октобар 2009. | Спроведена тендерска процедура и изабран испоручилац                                    | Број пријављених на тендер, Структура/квалитет прикупљених понуда  | 150.000        |                    | Општинска комисија, Група за јавне набавке                     | Интерсос,КИРС   |
| 1.7. Праћење доставе и уградње грађ. материјала                                 | септембар-октобар 2009. | Испоручен и уграђен грађевински материјал   | Број достављених грађевин. грантова, Број завршених грађевин. објеката   |                | Општинска комисија | РГ,комисија,   | Одсек за урбанизам и инспекцијеске послове                          |
| 1.8. Континуирано медијско праћење  | мај-октобар 2009.       | Остварено континуирано праћење програма грађевинских грантова од стране локалних медија | Број и врста медијских информација, Број и врста медија који су пратили програм  |                |                    | Локални медији   | Општинска комисија  |
| 1.9. Процена успешности програма грађевинских грантова у 2009.                  | Новембар-децембар 2009. | Процењена успешност програма у текућој години   | Финансијска вредност појединачног гранта, Укупна финансијска вредност додељених грантова, Број особа које су кроз програм решиле стамбено питање |                |                    | Тело које управља применом Локалног плана (Савет за миграције) |   |
| <b>2010. год.</b>   |                         |   |  |                |                    |  |   |
| 1.10. Дефинисање критеријума за доделу грантова и реализовање конкурса          | Март 2010..             | Дефинисани критеријуми. Реализован конкурс.   | Број и врста критеријума, Број и структура пријављених кандидата   | Људски ресурси | -                  | Општинска комисија, Повереништво                               | УНХЦР,КИРС, Интерсос  |
| 1.11. Организовање локалне медијске кампање                                     | Март 2010.              | Спроведена обухватна кмапања преко локалних медија.                                     | Број и врста медијских догађаја и садржаја у кампањи   | 25.000         | -                  | Одсек протокола, Повереник, Локалне медијске куће              | Црвени крст, Центар за социјални рад, Служба МЗ                     |
| 1.12. Допуњавање постојеће базе подацима о новопријављеним                      | Април 2010.             | Допуњена база података о кандидатима за доделу грантова                                 | Број нових кандидата у бази, Број и структура података о   | 15.000         | -                  | Повереништво, Црвени крст                                      | Служба непокретности Варварин, Центар за социјални рад, КИРС, УНХЦР |

|  |                         |   |  |                |   |  |  |
|--|-------------------------|---|--|----------------|---|--|--|
| кандидатима  |                         | грађевинског материјала   | кандидатима  |                |   |  |  |
| 1.13. Избор кандидата за доделу грантова   | Април 2010.             | Одабрано најмање 6 корисника (породица)   | Број одабраних корисника, Структура корисничких породица   | Људски ресурси | - | Општинска комисија   | КИРС, ИОМ, УНХЦР,Интерсос                              |
| 1.14. Расписивање тендера за набавку грађевинског материјала и избор испоручиоца | Мај 2010.               | Спроведена тендерска процедура и изабран испоручилац                                    | Број пријављених на тендер, Структура/квалитет прикупљених понуда  | 150.000        |   | Општинска комисија, Група за јавне набавке                     | Интерсос,КИРС  |
| 1.15. Праћење доставе и уградње грађ. материјала                                 | Јун-октобар 2010.       | Испоручен и уграђен грађевински материјал   | Број достављених грађевин. грантова, Број завршених грађевин. објеката   |                |   | Општинска комисија   | Одсек за урбанизам и инспекцијеске послове             |
| 1.16. Континуирано медијско праћење  | Март-октобар 2010.      | Остварено континуирано праћење програма грађевинских грантова од стране локалних медија | Број и врста медијских информација, Број и врста медија који су пратили програм  |                |   | Локални медији   | Општинска комисија                                     |
| 1.17. Процена успешности програма грађевинских грантова у 2010.                  | Новембар-децембар 2010. | Процењена успешност програма у текућој години   | Финансијска вредност појединачног гранта, Укупна финансијска вредност додељених грантова, Број особа које су кроз програм решиле стамбено питање |                |   | Тело које управља применом Локалног плана (Савет за миграције) |  |
| <b>2011. год.</b>  |                         |   |  |                |   |  |  |
| 1.18. Дефинисање критеријума за доделу грантова и реализовање конкурса           | Март 2011.              | Дефинисани критеријуми. Реализован конкурс.   | Број и врста критеријума, Број и структура пријављених кандидата   | Људски ресурси | - | Општинска комисија, Повереништво                               | УНХЦР,КИРС, Интерсос                                   |
| 1.19. Организовање локалне медијске кампање                                      | Март 2011.              | Спроведена обухватна кмапања преко локалних медија.                                     | Број и врста медијских догађаја и садржаја у кампањи   | 25.000         | - | Одсек протокола, Повереник, Локалне медијске куће              | Црвени крст, Центар за социјални рад, Служба МЗ        |
| 1.20. Допуњавање постојеће базе подацима о                                       | Април 2011.             | Допуњена база података о кандидатима за   | Број нових кандидата у бази, Број и структура  | 15.000         | - | Повереништво, Црвени крст                                      | Служба непокретности Варварин Центар за социјални рад, |

|  |                         |   |  |                |   |  |                           |
|--|-------------------------|---|--|----------------|---|--|---------------------------|
| новопријављеним кандидатима  |                         | доделу грантова грађевинског материјала   | података о кандидатима   |                |   |  | КИРС, УНХЦР               |
| 1.21. Избор кандидата за доделу грантова   | Април 2011.             | Одабрано најмање 3 корисника (породица)   | Број одабраних корисника, Структура корисничких породица   | Људски ресурси | - | Општинска ком.   | КИРС, ИОМ, УНХЦР,Интерсос |
| 1.22. Расписивање тендера за набавку грађевинског материјала и избор испоручиоца | Мај 2011.               | Спроведена тендерска процедура и изабран испоручилац                                    | Број пријављених на тендер, Структура/квалитет прикупљених понуда  | 150.000        |   | Општинска комисија, Група за јавне набавке                     | Интерсос,КИРС             |
| 1.23. Праћење доставе и уградње грађ. материјала                                 | Јун-октобар 2011.       | Испоручен и уграђен грађевински материјал   | Број достављених грађевин. грантова, Број завршених грађевин. објеката   |                |   | Општинска комисија   | Градска комисија          |
| 1.24. Континуирано медијско праћење  | Март-октобар 2011.      | Остварено континуирано праћење програма грађевинских грантова од стране локалних медија | Број и врста медијских информација, Број и врста медија који су пратили програм  |                |   | Локални медији   | Градска комисија          |
| 1.25. Процена успешности програма грађевинских грантова у 2011.                  | Новембар-децембар 2011. | Процењена успешност програма у текућој години   | Финансијска вредност појединачног гранта, Укупна финансијска вредност додељених грантова, Број особа које су кроз програм решиле стамбено питање |                |   | Тело које управља применом Локалног плана (Савет за миграције) |                           |
| <b>2012. год.</b>  |                         |   |  |                |   |  |                           |
| 1.26. Дефинисање критеријума за доделу грантова и реализовање конкурса           | Март 2012.              | Дефинисани критеријуми. Реализован конкурс.   | Број и врста критеријума, Број и структура пријављених кандидата   | Људски ресурси | - | Општинска комисија, Повереништво                               | УНХЦР,КИРС, Интерсос      |
| 1.27. Организовање   | Март 2012.              | Спроведена  | Број и врста   | 25.000         | - | Одсек протокола,   | Локалне НВО, Црвени       |

|  |                         |   |  |                |   |  |  |
|--|-------------------------|---|--|----------------|---|--|--|
| локалне медијске кампање   |                         | обухватна кпапања преко локалних медија.  | медијских догађаја и садржаја у кампањи  |                |   | Повереник, Локалне медијске куће                               | крст, Центар за социјални рад, Служба МЗ                           |
| 1.28. Допуњавање постојеће базе подацима о новопријављеним кандидатима           | Април 2012.             | Допуњена база података о кандидатима за доделу грантова грађевинског материјала         | Број нових кандидата у бази, Број и структура података о кандидатима   | 15.000         | - | Повереништво, Црвени крст                                      | Служба непокретности Варварин Центар за социјални рад, КИРС, УНХЦР |
| 1.29. Избор кандидата за доделу грантова   | Април 2012.             | Одабрано најмање 3 корисника (породица)   | Број одабраних корисника, Структура корисничких породица   | Људски ресурси | - | Општинска комисија   | КИРС, ИОМ, УНХЦР,Интерсос  |
| 1.30. Расписивање тендера за набавку грађевинског материјала и избор испоручиоца | Мај 2012.               | Спроведена тендерска процедура и изабран испоручилац                                    | Број пријављених на тендер, Структура/квалитет прикупљених понуда  | 150.000        |   | Општинска комисија, Група за јавне набавке                     | Интерсос,КИРС  |
| 1.31. Праћење доставе и уградње грађ. материјала                                 | Јун-октобар 2012.       | Испоручен и уграђен грађевински материјал   | Број достављених грађевин. грантова, Број завршених грађевин. објеката   |                |   | Општинска комисија   | Одсек за урбанизам и инспекцијеске послове                         |
| 1.32. Континуирано медијско праћење  | Март-октобар 2012.      | Остварено континуирано праћење програма грађевинских грантова од стране локалних медија | Број и врста медијских информација, Број и врста медија који су пратили програм  |                |   | Локални медији   | Општинска комисија   |
| 1.33.Процена успешности програма грађевинских грантова у 2012.                   | Новембар-децембар 2012. | Процењена успешност програма у текућој години   | Финансијска вредност појединачног гранта, Укупна финансијска вредност додељених грантова, Број особа које су кроз програм решиле стамбено питање |                |   | Тело које управља применом Локалног плана (Савет за миграције) |  |

|  |                         |  |  |  |  |  |  |
|--|-------------------------|--|--|--|--|--|--|
| 1.34. Финална евалуација програма грађевинских грантова у периоду 2009-2012  | Новембар-децембар 2012. | Процењена успешност програма у периоду 2009-2012 | Укупна финансијска вредност додељених грантова,<br>Укупан број особа које су кроз програм решиле стамбено питање |  |  | Тело које управља применом Локалног плана (Савет за миграције) |  |
| <p><i>Потенцијални програми унапређења услова становања за избегла и интерно расељена лица</i> за које ће се накнадно развити план активности, уколико се стекнут услови у периоду 2009-2013.:</p> <p>Социјално становање<br/>Социјално становање уз подршку</p> |                         |  |  |  |  |  |  |



**Специфични циљ 2:** У периоду од 2009. до краја 2013. год. трајно решити стамбено питање за најмање 10 породица избеглих и интерно расељених лица, откупом најмање 10 одговарајућих сеоских домаћинстава:

- У периоду 2009-2010. год. – најмање 5 сеоских домаћинстава за 5 породица;
- У току 2011.год. - најмање 3 сеоских домаћинстава за 3 породица;
- У току 2012. год. – најмање 2 сеоских домаћинстава за породица;

| Активност  | Период реализације (од – до) | Очекивани резултат   | Индикатор(и)  | Потребни ресурси              |               | Носилац активности  | Партнер/и у реализацији   |
|--|------------------------------|--|---|-------------------------------|---------------|---|---|
|  |                              |  |   | Буџет ЛС и други лок. ресурси | Остали извори |   |   |
| 2.1. Формирање Општинске комисије за побољшање услова становања избеглих и ИРЛ (састављене од представника сва три сектора) и доношење Правилника о раду | Јули - септембар 2009.       | Формирана Комисија. Усвојен Правилник.   | Број и структура чланова Комисије. Обим и структура Правилника.   | Људски ресурси                | -             | Повереништво  | Општинска управе, Одсек за урбанизам, Дирекција за изградњу         |
| 2.2. Процес прикупљања података о слободним сеоским домаћинствима  | Август-септембар 2009.       | Припремљени извештаји са терена. Прикупљена документација о слободним сеоским домаћинствима. | Број посећених сеоских Домаћинстава. Број и структура података о слободним домаћинствима.               | Људски ресурси                | -             | Повереништво, Дирекција за изградњу, Грађевинска инспекција, служба месних заједница, месне канцеларије | Служба непокретности Варварин, Центар за социјални рад, КИРС, УНХЦР |
| 2.3. Планирање буџета за откуп сеоских домаћинстава  | Новембар 2009.               | Припремљен план буџета за откуп сеоских домаћинстава у 2010. год.                            | Потребан износ за откуп сеоских домаћинстава у 2010.  | 150.000 Људски ресурси        |               | Председник општине, служба буџета, повереништво   | УНХЦР, КИРС, Интерсос,  |
| 2.4. Израда базе података о слободним сеоским домаћинствима  | Новембар-децембар 2009.      | Израђена обухватна база података   | Број слободних сеоских домаћинстава у бази, Број и структура података о слободним сеоским домаћинствима | 20.000                        | -             | Повереништво, Црвени крст, Дирекција за изградњу  | Служба непокретности Варварин Центар за социјални рад, КИРС, УНХЦР  |
| 2.5. Праћење (мониторинг) и оцена  | Континуирано у току године   | Реализовано праћење и  | Број и структура података о слободним   |                               |               | Тело које управља   |   |

|  |  |   |   |                |   |   |   |
|--|--|---|---|----------------|---|---|---|
| успешности (евалуација) програма у текућој години                                | (праћење) Новембар-децембар 2009. (оцена успешности) | оцењена успешност програма у текућој години и процењена успешност програма у текућој години | сеоским домаћинствима, Структура и садржај годишњег извештаја                       |                |   | применом Локалног плана (Савет за миграције)      |   |
| <b>2010. год.</b>  |  |   |   |                |   |   |   |
| 2.6. Дефинисање критеријума за откуп сеоских домаћинстава и реализовање конкурса | Фебруар-Март 2010.                                   | Дефинисани критеријуми. Реализован конкурс.   | Број и врста критеријума, Број и структура пријављених кандидата                    | Људски ресурси | - | Општ. комисија, Повереништво                      | УНХЦР, КИРС, Интерсос                               |
| 2.7. Организовање локалне медијске кампање за откуп сеоских домаћинстава         | Март 2010.   | Спроведена обухватна кмапања преко локалних медија.   | Број и врста медијских догађаја и садржаја у кампањи                                | 25.000         | - | Одсек протокола, Повереник, Локалне медијске куће | Црвени крст, Центар за социјални рад, Служба МЗ     |
| 2.8. Избор кандидата за откуп сеоских домаћинстава                               | Април 2010.  | Одабрано најмање 5 корисника (породица)   | Број одабраних корисника, Структура корисничких породица                            | Људски ресурси | - | Општинска комисија                                | КИРС, ИОМ, УНХЦР, Интерсос                          |
| 2.9. Спровођење поступка откупа и преноса сеских домаћинстава                    | Јун-октобар 2010.                                    | Откупљена сеоска домаћинства и пренето власништво на кориснике                              | Број откупљених домаћинстава, Број објеката чије је власништво пренето на кориснике | Људски ресурси |   | Општинска комисија                                | Општински суд, пореска управа, служба непокретности |

|  |   |   |   |                |   |  |   |
|--|---|---|---|----------------|---|--|---|
| 2.10. Континуирано медијско праћење  | Фебруар-октобар 2010.   | Остварено континуирано праћење програма грађевинских грантова од стране локалних медија                           | Број и врста медијских информација, Број и врста медија који су пратили програм   |                |   | Локални медији   | Општинска комисија                                  |
| 2.11. Праћење (мониторинг) и оцена успешности (евалуација) програма у текућој години | Континуирано у току године (праћење) Новембар-децембар 2010. (оцена успешности) | Реализовано праћење и оцењена успешност програма у текућој години и процењена успешност програма у текућој години | Финансијска вредност појединачног сеоског домаћинства, Укупна финансијска вредност додељених сеоских домаћинстава, Број особа које су кроз програм решиле стамбено питање |                |   | Тело које управља применом Локалног плана (Савет за миграције) |   |
| <b>2011. год.</b>  |   |   |   |                |   |  |   |
| 2.12. Дефинисање критеријума за откуп сеоских домаћинстава и реализовање конкурса    | Фебруар-Март 2011.  | Дефинисани критеријуми. Реализован конкурс.   | Број и врста критеријума, Број и структура пријављених кандидата  | Људски ресурси | - | Општинска комисија, Повереништво                               | УНХЦР, КИРС, Интерсос                               |
| 2.13. Организовање локалне медијске кампање за откуп сеоских домаћинстава            | Март 2011.  | Спроведена обухватна кампања преко локалних медија.   | Број и врста медијских догађаја и садржаја у кампањи  | 25.000         | - | Одсек протокола, Повереник, Локалне медијске куће              | Црвени крст, Центар за социјални рад, Служба МЗ     |
| 2.14. Избор кандидата за откуп сеоских домаћинстава                                  | Април 2011.   | Одабрано најмање 3 корисника (породица)   | Број одабраних корисника, Структура корисничких породица  | Људски ресурси | - | Општинска комисија   | КИРС, ИОМ, УНХЦР, Интерсос                          |
| 2.15. Спровођење поступка откупа и преноса сеских домаћинстава                       | Јун-октобар 2011.   | Откупљена сеоска домаћинства и пренето власништво на кориснике  | Број откупљених домаћинстава, Број објеката чије је власништво пренето на кориснике   | Људски ресурси |   | Општинска комисија   | Општински суд, пореска управа, служба непокретности |

|  |   |   |   |                |   |  |   |
|--|---|---|---|----------------|---|--|---|
| 2.16. Континуирано медијско праћење  | Фебруар-октобар 2011.   | Остварено континуирано праћење програма грађевинских грантова од стране локалних медија                           | Број и врста медијских информација, Број и врста медија који су пратили програм   |                |   | Локални медији   | Општинска комисија                                  |
| 2.17. Праћење (мониторинг) и оцена успешности (евалуација) програма у текућој години | Континуирано у току године (праћење) Новембар-децембар 2011. (оцена успешности) | Реализовано праћење и оцењена успешност програма у текућој години и процењена успешност програма у текућој години | Финансијска вредност појединачног сеоског домаћинства, Укупна финансијска вредност додељених сеоских домаћинстава, Број особа које су кроз програм решиле стамбено питање |                |   | Тело које управља применом Локалног плана (Савет за миграције) |   |
| <b>2012. год.</b>  |   |   |   |                |   |  |   |
| 2.18. Дефинисање критеријума за откуп сеоских домаћинстава и реализовање конкурса    | Фебруар-Март 2012.  | Дефинисани критеријуми. Реализован конкурс.   | Број и врста критеријума, Број и структура пријављених кандидата  | Људски ресурси | - | Општинска комисија, Повереништво                               | УНХЦР, КИРС, Интерсос                               |
| 2.19. Организовање локалне медијске кампање за откуп сеоских домаћинстава            | Март 2012.  | Спроведена обухватна кампања преко локалних медија.   | Број и врста медијских догађаја и садржаја у кампањи  | 25.000         | - | Одсек протокола, Повереник, Локалне медијске куће              | Црвени крст, Центар за социјални рад, Служба МЗ     |
| 2.20. Избор кандидата за откуп сеоских домаћинстава                                  | Април 2012.   | Одабрано најмање 2 корисника (породица)   | Број одабраних корисника, Структура корисничких породица  | Људски ресурси | - | Општинска комисија   | КИРС, ИОМ, УНХЦР, Интерсос                          |
| 2.21. Спровођење поступка откупа и преноса сеских домаћинстава                       | Јун-октобар 2012.   | Откупљена сеоска домаћинства и пренето власништво на кориснике  | Број откупљених домаћинстава, Број објеката чије је власништво пренето на кориснике   | Људски ресурси |   | Општинска комисија   | Општински суд, пореска управа, служба непокретности |

|  |   |   |   |  |  |  |                    |
|--|---|---|---|--|--|--|--------------------|
| 2.22. Континуирано медијско праћење  | Фебруар-октобар 2012.   | Остварено континуирано праћење програма грађевинских грантова од стране локалних медија                           | Број и врста медијских информација, Број и врста медија који су пратили програм   |  |  | Локални медији   | Општинска комисија |
| 2.23. Праћење (мониторинг) и оцена успешности (евалуација) програма у текућој години | Континуирано у току године (праћење) Новембар-децембар 2012. (оцена успешности) | Реализовано праћење и оцењена успешност програма у текућој години и процењена успешност програма у текућој години | Финансијска вредност појединачног сеоског домаћинства, Укупна финансијска вредност додељених сеоских домаћинстава, Број особа које су кроз програм решиле стамбено питање |  |  | Тело које управља применом Локалног плана (Савет за миграције) |                    |

**Специфични циљ 3:** 3. У периоду од 2010. до 2013. год. побољшати могућности за запошљавање радно способних избеглих и интерно расељених лица у локалној заједници реализацијом 4 циклуса доквалификације/преквалификације за најмање 20 особа:

- У току 2010. год. – 1 циклус за најмање 5 особа;
- У току 2011. год. - 1 циклус за најмање 5 особа;
- У току 2012. год. - 1 циклус за најмање 5 особа;
- У току 2013. год. - 1 циклус за најмање 5 особа.

| Активност   | Период реализације (од – до) | Очекивани резултат   | Индикатор(и)   | Потребни ресурси   |               | Носилац активности              | Партнер/и у реализацији                                     |
|---|------------------------------|--|--|--|---------------|---------------------------------|---|
|   |                              |  |  | Буџет ЛС и други лок. извори                               | Остали извори |                                 |   |
| <b>2010. год.</b>   |                              |  |  |  |               |                                 |   |
| 3.1. Идентификовање потреба за одређеним занимањима и израда програма преквалификације (I циклус)                       | Јануар-фебруар 2010. год.    | Идентификоване потребе за одређеним занимањима и израђен програм преквалификације  | Број и врсте дефицитарних занимања   | Људски ресурси – запослени у НСЗ – Филијала Варварин       | УНХЦР         | Повереништво                    | НСЗ – Филијала Варварин МДФ-Фонд за микро развој            |
| 3.2. Презентација програма и јавно оглашавање путем медија  | Март 2010. год.              | Одржане најмање 2 презентације за најмање по 10 потенцијалних корисника. Оглашен програм преко локалних ТВ станица у трајању од 7 дана       | Број одржаних презентација, Број учесника на презентацијама<br>Број и врста медијских оглашавања | Сала за презентацију, Простор и време у локалним медијаима | УНХЦР         | Повереништво, канцеларија ЛЕР-а | НСЗ – Филијала Варварин Народни универзитет, Локални медији |
| 3.3. Израда критеријума за укључивање корисника у програме преквалификације и избор корисника у складу са критеријумима | Април 2010. год.             | Формирани критеријуми за укључивање корисника у програме Преквалификације / доквалификације. Изабрани корисници за програме преквалификације | Број и врста критеријума, Број изабраних корисника   | Људски ресурси (Радна група), Простор и опрема за рад      | -             | Повереништво, канцеларија ЛЕР-а | НСЗ – Филијала Варварин Народни универзитет                 |
| 3.4. Припремање   | Мај 2010. год.               | Направљен  | Број кандидата по  | Људски   | -             | Повереништво                    | -   |

|   |  |   |   |   |       |  |  |
|---|--|---|---|---|-------|--|--|
| распореда обуке   |  | распоред обуке и кандидата по одговарајућим занимањима  | занимањима, Време реализације обука по занимањима   | ресурси   |       | , канцеларија ЛЕР-а  |  |
| 3.5. Реализација I (првог) циклуса обуке  | Јун-новембар 2010.   | Одржане обуке за кориснике програма. Обуку је успешно завршило најмање 5 полазника.                               | Број и врста реализованих обука (врста занимања). Број полазника који су успешно завршили обуке у I циклусу                 | 100.000 дин. Људски ресурси, Предавачи Народног универзитета, Простор, Опрема | -     | Народни универзитет,   | НСЗ Варварин   |
| 3.6. Информисање послодаваца о новим кадровима  | Новембар 2010. год.  | Одржани састанци са послодавцима из одговарајућих привредних области  | Број послодаваца који су показали спремност да приме на пробни рад особе које су успешно завршиле обуку                     | Људски ресурси  | -     |  | НСЗ Варварин, Удружење послодаваца/ привредника Варварин, Локални медији |
| 3.7. Праћење (мониторинг) и оцена успешности (евалуација) програма у текућој години               | Континуирано у току године (праћење) Децембар 2010. (оцена успешности) | Реализовано праћење и оцењена успешност програма у текућој години и процењена успешност програма у текућој години | Број особа које су кроз програм стекле/усавршиле своју квалификацију, Укупна финансијска вредност програма у текућој години |   |       | Тело које управља применом Локалног плана (Савет за миграције) |  |
| <b>2011. год.</b>   |  |   |   |   |       |  |  |
| 3.8. Идентификовање потреба за одређеним занимањима и израда програма преквалификације (I циклус) | Јануар-фебруар 2011. год.  | Идентификоване потребе за одређеним занимањима и израђен програм преквалификације                                 | Број и врсте дефицитарних занимања  | Људски ресурси – запослени у НСЗ – Филијала                                   | УНХЦР | Повереништво , канцеларија ЛЕР-а                               | НСЗ – Филијала Варварин  |
| 3.9. Презентација програма и јавно оглашавање путем медија  | Март 2011. год.  | Одржане најмање 2 презентације за најмање по 10 потенцијалних корисника. Оглашен програм                          | Број одржаних презентација, Број учесника на презентацијама Број и врста медијских  | Сала за презентацију, Простор и време у локалним медијаима                    | УНХЦР | Повереништво , канцеларија ЛЕР-а                               | НСЗ – Филијала Варварин, Народни универзитет, Локални медији             |

|  |  |  |   |   |   |                                  |  |
|--|--|--|---|---|---|----------------------------------|--|
|  |  | преко локалних ТВ станица у трајању од 7 дана  | оглашавања  |   |   |                                  |  |
| 3.10. Израда критеријума за укључивање корисника у програме преквалификације и избор корисника у складу са критеријумима | Април 2011. год.   | Формирани критеријуми за укључивање корисника у програме Преквалификације / доквалификације. Изабрани корисници за програме преквалификације | Број и врста критеријума, Број изабраних корисника  | Људски ресурси (Радна група), Простор и опрема за рад                         | - | Повереништво , канцеларија ЛЕР-а | НСЗ – Филијала Варварин, Народни универзитет                             |
| 3.11. Припремање распореда обуке   | Мај 2011. год.   | Направљен распоред обуке и кандидата по одговарајућим занимањима   | Број кандидата по занимањима, Време реализације обука по занимањима   | Људски ресурси  | - | Повереништво , канцеларија ЛЕР-а | -  |
| 3.12. Реализација I (првог) циклуса обуке  | Јун-новембар 2011.   | Одржане обуке за кориснике програма. Обуку је успешно завршило најмање 5 полазника.  | Број и врста реализованих обука (врста занимања). Број полазника који су успешно завршили обуке у I циклусу | 100.000 дин. Људски ресурси, Предавачи Народног универзитета, Простор, Опрема | - | Народни универзитет,             | НСЗ Варварин   |
| 3.13. Информисање послодаваца о новим кадровима  | Новембар 2011. год.  | Одржани састанци са послодавцима из одговарајућих привредних области   | Број послодаваца који су показали спремност да приме на пробни рад особе које су успешно завршиле обуку     | Људски ресурси  | - | Повереништво , канцеларија ЛЕР-а | НСЗ Варварин, Удружење послодаваца/ привредника Варварин, Локални медији |
| 3.14. Праћење (мониторинг) и оцена успешности (евалуација) програма у текућој години                                     | Континуирано у току године (праћење) Децембар 2011. (оцена успешности) | Реализовано праћење и оцењена успешност програма у текућој години и процењена успешност  | Број особа које су кроз програм стекле/усавршиле своју квалификацију, Укупна финансијска вредност           |   |   | Повереништво , канцеларија ЛЕР-а |  |



|  |                           | програма у текућој години  | програма у текућој години  |   |       |                                  |  |
|--|---------------------------|--|--|---|-------|----------------------------------|--|
| 2012. год.   |                           |  |  |   |       |                                  |  |
| 3.15. Идентификовање потреба за одређеним занимањима и израда програма преквалификације (I циклус)                       | Јануар-фебруар 2012. год. | Идентификоване потребе за одређеним занимањима и израђен програм преквалификације  | Број и врсте дефицитарних занимања   | Људски ресурси – запослени у НСЗ – Филијала Варварин          | УНХЦР | Повереништво , канцеларија ЛЕР-а | НСЗ – Филијала Варварин  |
| 3.16. Презентација програма и јавно оглашавање путем медија  | Март 2012. год.           | Одржане најмање 2 презентације за најмање по 10 потенцијалних корисника. Оглашен програм преко локалних ТВ станица у трајању од 7 дана       | Број одржаних презентација, Број учесника на презентацијама<br>Број и врста медијских оглашавања | Сала за презентацију, Простор и време у локалним медијаима    | УНХЦР | Повереништво , канцеларија ЛЕР-а | НСЗ – Филијала Варварин<br>Народни универзитет, Локални медији |
| 3.17. Израда критеријума за укључивање корисника у програме преквалификације и избор корисника у складу са критеријумима | Април 2012. год.          | Формирани критеријуми за укључивање корисника у програме Преквалификације / доквалификације. Изабрани корисници за програме преквалификације | Број и врста критеријума, Број изабраних корисника   | Људски ресурси (Радна група), Простор и опрема за рад         | -     | Повереништво , канцеларија ЛЕР-а | НСЗ – Филијала Варварин, Народни универзитет                   |
| 3.18. Припремање распореда обуке   | Мај 2012. год.            | Направљен распоред обуке и кандидата по одговарајућим занимањима   | Број кандидата по занимањима, Време реализације обука по занимањима                              | Људски ресурси  | -     | Повереништво , канцеларија ЛЕР-а | -  |
| 3.19. Реализација I (првог) циклуса обуке  | Јун-новембар 2012.        | Одржане обуке за кориснике програма. Обука је успешно завршила најмање 5 полазника.  | Број и врста реализованих обука (врста занимања). Број полазника који су успешно                 | 100.000 дин. Људски ресурси, Предавачи Народног универзитета, | -     | Народни универзитет,             | НСЗ Варварин   |

|  |  |  |   |  |       |  |  |
|--|--|--|---|--|-------|--|--|
|  |  |  | завршили обуке у I циклусу  | Простор, Опрема  |       |  |  |
| 3.20. Информисање послодаваца о новим кадровима  | Новембар 2012. год.  | Одржани састанци са послодавцима из одговарајућих привредних области   | Број послодаваца који су показали спремност да приме на пробни рад особе које су успешно завршиле обуку                     | Људски ресурси   | -     |  | НСЗ Варварин Удружење послодаваца/ привредника Варварина, Локални медији |
| 3.21. Праћење (мониторинг) и оцена успешности (евалуација) програма у текућој години                       | Континуирано у току године (праћење) Децембар 2012. (оцена успешности) | Реализовано праћење и оцењена успешност програма у текућој години и процењена успешност програма у текућој години                      | Број особа које су кроз програм стекле/усавршиле своју квалификацију, Укупна финансијска вредност програма у текућој години |  |       | Тело које управља применом Локалног плана (Савет за миграције) |  |
| <b>2013. год.</b>  |  |  |   |  |       |  |  |
| 3.22. Идентификовање потреба за одређеним занимањима и израда програма преквалификације (I циклус)         | Јануар- фебруар 2013. год.   | Идентификоване потребе за одређеним занимањима и израђен програм преквалификације  | Број и врсте дефицитарних занимања  | Људски ресурси – запослени у НСЗ – Филијала Варварин       | УНХЦР | Повереништво , канцеларија ЛЕР-а                               | НСЗ – Филијала Варварин  |
| 3.23. Презентација програма и јавно оглашавање путем медија  | Март 2013. год.  | Одржане најмање 2 презентације за најмање по 10 потенцијалних корисника. Оглашен програм преко локалних ТВ станица у трајању од 7 дана | Број одржаних презентација, Број учесника на презентацијама Број и врста медијских оглашавања                               | Сала за презентацију, Простор и време у локалним медијаима | УНХЦР | Повереништво , канцеларија ЛЕР-а                               | НСЗ – Филијала Варварин, Народни универзитет, Локални медији             |
| 3.24. Израда критеријума за укључивање корисника у програме преквалификације и избор корисника у складу са | Април 2013. год.   | Формирани критеријуми за укључивање корисника у програме Преквалификације /  | Број и врста критеријума, Број изабраних корисника  | Људски ресурси (Радна група), Простор и опрема за рад      | -     | Повереништво , канцеларија ЛЕР-а                               | НСЗ – Филијала Варварин, Народни универзитет                             |

|   |   |  |  |  |   |   |   |
|---|---|--|--|--|---|---|---|
| критеријумима   |   | доквалификације.<br>Изабрани<br>корисници за<br>програме<br>преквалификације   |  |  |   |   |   |
| 3.25. Припремање<br>распореда обуке   | Мај 2013. год.  | Направљен<br>распоред обуке и<br>кандидата по<br>одговарајућим<br>занимањима   | Број кандидата по<br>занимањима,<br>Време<br>реализације<br>обука по<br>занимањима   | Људски<br>ресурси  | - | Повереништво<br>, канцеларија<br>ЛЕР-а  | -   |
| 3.26. Реализација I<br>(првог) циклуса обуке  | Јун-новембар<br>2013.   | Одржане обуке за<br>кориснике<br>програма.<br>Обуку је успешно<br>завршило најмање<br>5 полазника.   | Број и врста<br>реализованих<br>обука (врста<br>занимања).<br>Број полазника<br>који су успешно<br>завршили обуке у<br>I циклусу                       | 100.000 дин.<br>Људски<br>ресурси,<br>Предавачи<br>Народног<br>универзитета,<br>Простор,<br>Опрема | - | Народни<br>универзитет,   | НСЗ Варварин  |
| 3.27. Информисање<br>послодаваца о новим<br>кадровима   | Новембар<br>2013. год.  | Одржани састанци<br>са послодавцима<br>из одговарајућих<br>привредних<br>области   | Број послодаваца<br>који су показали<br>спремност да<br>приме на пробни<br>рад особе које су<br>успешно<br>завршиле обуку                              | Људски ресурси   | - |   | НСЗ Варварин,<br>Удружење послодаваца/<br>привредника Крушевца,<br>Локални медији |
| 3.28. Праћење<br>(мониторинг) и оцена<br>успешности<br>(евалуација)<br>програма у текућој<br>години | Континуирано<br>у току године<br>(праћење)<br>Новембар<br>2013. (оцена<br>успешности) | Реализовано<br>праћење и<br>оцењена<br>успешност<br>програма у текућој<br>години и<br>процењена<br>успешност<br>програма у текућој<br>години | Број особа које су<br>кроз програм<br>стекле/усавршиле<br>своју<br>квалификацију,<br>Укупна<br>финансијска<br>вредност<br>програма у<br>текућој години |  |   | Тело које<br>управља<br>применом<br>Локалног<br>плана (Савет<br>за миграције) |   |
| 3.29. Финална<br>евалуација програма<br>преквалификације/<br>доквалификације у<br>периоду 2009-2013 | Новембар-<br>децембар 2013.   | Процењена<br>успешност програма<br>у периоду 2009-2013   | Укупна финансијска<br>вредност програма,<br>Укупан број особа<br>које су завршиле<br>разне врсте обука,<br>Број особа које су<br>се запослиле          |  |   | Тело које<br>управља<br>применом<br>Локалног плана<br>(Савет за<br>миграције) |   |

## Поглавље 7 Ресурси / буџет

Процењено је да ће за реализацију Локалног акционог плана 2009-2013. год. бити укупно потребно око 75.000 ЕУР. С обзиром да су детаљни годишњи планови већ урађени за 2009. и 2010. год. утврђени су и прецизнији трошкови примене Локалног плана у том периоду и они ће се за ове године огледати кроз давања у грађевинском земљишту и кућа у власништву општине. У 2009. год. ће почети обухватна и интензивна примена Локалног плана, тако да су потребна средства у износу од 15.000 ЕУР (учешће општинског буџета је 3.000 ЕУР), а у 2010. у износу од 15.000 ЕУР. Детаљан годишњи буџет за сваку следећу годину примене Локалног плана биће урађен на основу разрађених годишњих планова за те године.

Уколико се буду развијали програми социјалног становања и социјалног становања под заштићеним условима, локална самоуправа ће поред већ наведених средстава из локалног буџета, обезбедити и опремљено грађевинско земљиште за ове програме.

Средства за реализацију овог Локалног плана обезбеђиваће се из различитих извора: делом из буџета локалне самоуправе, делом из донаторских буџета, односно помоћу пројеката који ће се развити на основу овог Локалног плана, као и из других доступних извора.

## Поглавље 8. Аранжмани за примену

Аранжмани за примену ЛАП у општини Варварин обухватају **локалне структуре и различите мере и процедуре** које ће осигурати његово успешно спровођење. У оквиру локалних структура, разликују се:

- 1) **Структуре за управљање процесом примене ЛАП и**
- 2) **Структуре које су оперативне и примењују ЛАП**

**Структуру за управљање процесом примене ЛАП**, након његовог усвајања, представљаће *Локални савет за миграције*, састављен од чланова Радне групе која је учествовала у изради плана и евентално додатних чланова из реда кључних актера у локалној заједници, укључујући и кориснике овог Локалног плана. Локални савет за миграције ће, као део свог будућег рада, направити *План управљања применом Локалног плана*.

Овај Савет, као управљачка структура има следеће задатке:

- У потпуности одговара за вођење целокупног процеса примене Локалног плана;
- Именује локалне тимове за управљање пројектима који настану као резултат операционализације Локалног плана;
- Обезбеђује приступ и прикупљање свих података и информација у електронској форми од сваког актера-учесника у процесу унапређења положаја избеглих и ИРЛ у локалној заједници;
- Одржава контакте са свим учесницима у реализацији Локалног плана;
- Управља процесом праћења (мониторинга) и оцењивања успешности (евалуације) Локалног плана;
- Одржава контакте са јавношћу и доносиоцима одлука у локалној самоуправи.

**Оперативну структуру** за примену овог Локалног акционог плана чиниће институције, организације и тимови формирану у циљу непосредне реализације плана и пројеката развијених на основу Локалног плана. У складу са Локалним акционим планом, биће реализована подела улога и одговорности међу различитим актерима у локалној заједници-партнерима у реализацији. Сваки актер ће у складу са принципом јавности и

транспарентности рада водити одговарајућу евиденцију и документацију и припремати периодичне извештаје о раду. Извештаји ће бити полазна основа за праћење и оцењивање успешности рада.

Оперативна структура за примену Локалног плана има следеће задатке и одговорности:

- Реализација Локалног акционог плана;
- Непосредна комуникација са корисницима/цама услуга које се обезбеђују Локалним планом;
- Редовно достављање извештаја координатору/ки Локалног савета за миграције о свим активностима на спровођењу Локалног плана;
- Учесће у евентуалним обукама за унапређење стручности и компетенција за спровођење задатака Локалног плана;
- Унапређење процеса примене Локалног плана у складу са сугестијама и препорукама управљачке структуре.

Управљачка и оперативна структура ће развити план и механизме међусобне комуникације, пратиће успешност размене информација и ефикасност комуникације у односу на очекиване резултате примене Локалног плана. План комуникације управљачке и оперативне структуре уредиће време и начине размене информација и предузимања одговарајућих акција.

Детаљне годишње планове за наредни период, након 2010. год. припремаће Локални савет уз активне консултације са оперативним структурама. По потреби, Локални савет ће формирати и одговарајуће радне тимове. Годишње планове ће усвајати Скупштина општине Варварин (или други надлежни орган локалне самоуправе).

Механизми праћења, оцењивања успешности примене Локалног плана и доношења евентуалних корективних мера биће дефинисани Планом праћења и оцењивања успешности (планом мониторинга и евалуација).

## Поглавље 9. Праћење и оцена успешности

- **Циљ праћења и оцено успешности (мониторинга и евалуације)** ЛАП је да се систематично прикупљају подаци, прати и надгледа процес примене и процењује успех ЛАП ради предлагање евентуалних измена у активностима на основу налаза и оцена.
- **Временски оквир:** Мониторинг (као систематски процес прикупљања података) спроводи се континуирано и дугорочно за период 2009-2013. Евалуација (као анализа података и доношење оцено о успешности) вршиће се периодично - једном годишње и подносиће се извештај Скупштини општине Варварин. Финална евалуација обавиће се на крају 2013 године.
- **Предмет мониторинга и евалуације:** Мониторинг и евалуација укључују целовито сагледавање испуњења активности - задатака и специфичних циљева.
- **Кључни индикатори утицаја** за праћење и оцењивање успешности примене Локалног плана ће бити следећи:
  - Број нових услуга - локалних мера / програма за избегла и ИРЛ;
  - Обухват избеглих и ИРЛ новим услугама и мерама;
  - Структура корисника/ца услуга и мера / програма;
  - Ниво укључености различитих актера у пружање услуга избеглим и ИРЛ у локалној заједници;
  - Обим финансијских средстава издвојених за услуге избеглим и ИРЛ;
  - Структура финансијских средстава издвојених за услуге избеглим и ИРЛ (буџет локалне самоуправе, донаторска средства, други извори...).

Процесни индикатори су дефинисани у склопу табеле Локалног акционог плана.

- **Методе и технике мониторинга и евалуације:** За успешно обављање мониторинга и евалуације користиће се стандардни сет алата међу којима су: евидентирање корисника, интервјуи са корисницима (упитници, разговори, анкете), анкете, извештавање и др.

Локални савет за миграције ће бити одговоран за праћење и оцењивање успешности рада на примени Локалног плана акције - вршиће мониторинг (М) и евалуацију (Е). Локални савет ће својим Планом рада дефинисати начин организовања мониторинга и евалуације Локалног плана.